

Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené

Kateřina Gottwaldová

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina Gottwaldová**
Osobní číslo: **H15222**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti dobrovolnictví v zařízeních pro seniory v rámci volnočasových aktivit pro děti a dospívající, v charitách a organizacích poskytujících materiální pomoc.

Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníku.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MATULAYOVÁ, Tatiana, Pavlína JURNÍČKOVÁ, Jakub DOLEŽEL a kol. **Motivace k dobrovolnictví**. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. **ISBN 978-80-244-5110-7**.

BRUMOVSKÁ, Tereza, Gabriela MÁLKOVÁ. **Mentoring: výchova k profesionálnímu dobrovolnictví**. Praha: Portál, 2010. **ISBN 978-80-7367-772-5**.

FRÍČ, Pavol, Tereza POSPÍŠILOVÁ a kol. **Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století**. Praha: Ágnes: Hestia, 2010. **ISBN 978-80-903696-8-9**.

TOŠNER, Jiří, Olga SOZANSKÁ. **Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích**. Praha: Portál, 2006. **ISBN 80-7367-178-6**.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. PhDr. Lenka Haburajová Ilavská, PhD.**
Ústav pedagogických věd
Datum zadání bakalářské práce: **11. ledna 2018**
Termín odevzdání bakalářské práce: **27. dubna 2018**

Ve Zlíně dne 11. ledna 2018

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v uniiverzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 16. 4. 2018

.....

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se věnuje tématu dobrovolnictví, a to konkrétně dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené. Dobrovolnictví má mnoho různých podob, jednotlivé druhy dobrovolnictví a jejich náplň jsou také zmiňovány v této práci, stejně tak i lehký exkurz do minulosti a současnosti dobrovolnictví v České republice.

Praktická část se zabývá zjišťováním povědomí o dobrovolnictví mezi matkami na rodičovské dovolené jako takovém, zda se matky na rodičovské dovolené aktivně do dobrovolnické činnosti zapojují, z jakých příčin se dobrovolníky nestaly i to, zda jsou ochotny přijmout pomoc či svou pomoc poskytnout jiné osobě.

Klíčová slova: dobrovolnictví, dobrovolník, dárcovství, altruismus

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the topic of volunteering, specifically maternal volunteerism on parental leave. Volunteering has many different forms, individual types of volunteering and their content are also mentioned in this work, as well as a slight excursion to the past and present volunteering in the Czech Republic.

The practical part deals with the detection of awareness among mothers on parental leave as to whether the mothers actively participate in volunteer activities on the parental leave, the reasons why they did not become the volunteers and also, whether they are willing to receive help or to offer their help to another person.

Key words: volunteering, volunteer, donation, altruism

Poděkování

Děkuji paní doc. PhDr. Lence Haburajové Ilavské, PhD. za morální podporu při zpracování mé práce a zejména mým rodičům, kteří mi nejen svou ochotou hlídat mou dceru, umožnili studium na vysoké škole i ve středním věku.

Motto:

„Nikdo není zbytečný na tomto světě, kdo ulehčuje břemeno jiným.“

Charles Dickens

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

ABSTRAKT	6
ÚVOD	10
I.....	11
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 DOBROVOLNICTVÍ.....	12
1.1 CO JE TO DOBROVOLNICTVÍ	12
1.2 LEGISLATIVNÍ UKOTVENÍ DOBROVOLNICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	13
1.3 DOBROVOLNICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	15
1.4 TERMINOLOGIE DOBROVOLNICTVÍ.....	16
1.5 TYPY DOBROVOLNÉ ČINNOSTI A SLUŽBY	17
1.5.1 Historický vývoj	17
1.5.2 Cesta dobrovolnictví	18
1.5.3 Role dobrovolnictví v organizaci	19
1.5.4 Časové vymezení	19
2 DOBROVOLNÍK.....	20
2.1 KDO JE DOBROVOLNÍK.....	20
2.2 VLASTNOSTI A ZÁSADY DOBROVOLNÍKA.....	20
2.2.1 Emoce.....	20
2.2.2 Empatie	20
2.2.3 Etika	21
2.2.4 Morálka.....	21
2.2.5 Svědomí.....	21
2.2.6 Zákon a norma	21
2.2.7 Altruismus	22
3 MOTIVACE	24
3.1 POZITIVNÍ MOTIVACE	24
3.2 NEGATIVNÍ MOTIVACE	25
3.3 PŘEKÁŽKY A PODPORA ROZVOJE DOBROVOLNICTVÍ.....	25
4 OSOBNÍ ZKUŠENOST	28
II.....	30
PRAKTICKÁ ČÁST	30

5	VÝZKUM.....	31
5.1	CÍL VÝZKUMU.....	31
5.2	TECHNIKY A METODY VÝZKUMU.....	32
5.3	CHARAKTERISTIKY VÝZKUMNÉHO VZORKU.....	32
5.4	VÝSLEDKY A ROZBOR VÝZKUMU.....	32
	ZÁVĚR.....	44
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	45
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	47
	SEZNAM TABULEK.....	48
	SEZNAM PŘÍLOH.....	49

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené. Dobrovolnictví se stává v poslední době značně propagovaným pojmem, vznikají stále nové organizace, charity, nadace a podobně, ale velmi dobře fungují i ty časem prověřené a veřejně známé. Většinou si vůbec neuvědomujeme, že dobrovolníkem se vlastně stává každý z nás v momentě, kdy někomu poskytneme pomoc, ať už materiální, finanční, emocionální nebo logisticky organizační. Vše co nezištně děláme pro druhé, vše co děláme z vlastní dobré vůle, je dobrovolnictví.

Na matky na mateřské dovolené, které téměř všechen svůj čas primárně věnují péči o kojence a batolata, se nahlíží spíše jako na tu společenskou skupinu, které je pomoc nabízena. O aktivní dobrovolnické činnosti matek v době, kdy pečují o své děti do věku přibližně 3 let a jsou tzv. „doma“, jsem nenalezla žádné podrobnější informace. Právě kvůli vlastní zkušenosti z doby mé rodičovské dovolené, kdy jsem jako dobrovolník navštěvovala Domov pro seniory v Napajedlích, mě zajímalo, do jaké míry je potenciál této skupiny pro potřeby institucí, ale i seberealizace jednotlivých žen, využit.

Vhledem k tomu, že ženy (a dnes již i otcové) na rodičovské dovolené, hledají způsoby využití času, kdy nechodí pravidelně do zaměstnání a mají potřebu seberealizace, je jakýkoliv druh dobrovolnictví oboustranně výhodný – dobrovolník se cítí být užitečným a u příjemce pomoci (ať už jde o jakoukoliv formu) dochází ke zkvalitnění života. Zejména při práci se seniory, dětmi, ohroženými skupinami i znevýhodněnými jednotlivci v různých zařízeních, ale i při činnostech zájmových či veřejně prospěšných, popřípadě dárcovství, lze smysluplně naplňovat svoje potřeby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOBROVOLNICTVÍ

1.1 Co je to dobrovolnictví

Definici, která vymezuje působnost dobrovolnictví, obsahuje Zákon č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě, kde se uvádí:

(1) Dobrovolnickou službou je činnost, při níž dobrovolník poskytuje:

a) pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, jakož i péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase.

b) pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí pro osoby uvedené v písmenu a), nebo c) pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.

(2) Za dobrovolnickou službu uvedenou v odstavci 1 se nepovažuje činnost týkající se uspokojování osobních zájmů, anebo je-li vykonávána v rámci podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti anebo v pracovněprávním vztahu, služebním poměru nebo členském poměru.

(3) Dobrovolnická služba je podle své povahy krátkodobá nebo, je-li vykonávána po dobu delší než 3 měsíce, dlouhodobá.

Pod pojmem dobrovolník nebo dobrovolnictví si každý představuje něco jiného a každý z nás se v některé ze svých životních etap dobrovolníkem sám stal, aniž bychom si to mnohdy vůbec uvědomili. I když to byla „jen“ pomoc příbuzným, známým nebo kolemdoucím, dobrovolně jsme pracovali pro školu nebo nějaký spolek a nečekali jsme za to pochvalu, vděk ani odměnu. „Motivací k dobrovolné pomoci je často předpoklad: Dnes já tobě, zítra ty mě.“ (Tošner, Sozanská, 2006, str.35)

Méně úřední formou, o to však komplexněji, lze vyjádřit pojem dobrovolnictví jako „...svobodně zvolenou činnost, konanou ve prospěch druhých bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je ča-

sově i obsahově vymezena. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu, ale často nedocenitelný dobrý pocit z pomoci ostatním, získává zkušenosti a nezlídka i přátelství“.(http://www.dobrovolnik.cz/d_coje.shtml)

1.2 Legislativní ukotvení dobrovolnictví v České republice

V roce 2013 vstoupil v platnost zákon č. 198/2002 Sb., O dobrovolnické službě, který je prvním právním předpisem upravujícím statut dobrovolníka v České republice. Tímto zákonem se řídí pouze organizace, které získají akreditaci Ministerstva vnitra ČR na konkrétní projekt. Zákon definuje náležitosti smluv mezi vysílající organizací a dobrovolníkem a mezi vysílající a přijímací organizací. Dále obsahuje oblasti dobrovolnické služby a její časové ohraničení, vymezení požadavků na dobrovolníka apod. Zákon zavádí pojmy jako je vysílající a přijímací organizace, akreditované organizace mají metodiky, jak vybírat a připravovat dobrovolníky na svoji činnost atd. (hest, 2016)

Z obsahu zákona 198/2002 Sb. vyčteme, že dobrovolnictví je činnost, při níž dobrovolník poskytuje pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Spadá sem i pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí a také pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací. (ČESKO, 2002)

Zákon o dobrovolnické službě charakterizuje vysílající organizaci jako právnickou osobu, která dobrovolníky vybírá, eviduje, připravuje pro výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvu. Podmínkou je udělení akreditace. Akreditovanou vysílající organizací je dobrovolník pojištěn proti škodám na zdraví a na majetku. Přijímací organizace je osoba, pro niž je dobrovolnická služba vykonávána, která je způsobilá uzavřít smlouvu s vysílající organizací a je schopna dostát závazkům, které vyplývají ze smlouvy. (ČESKO, 2002)

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je také provázán s dobrovolnictvím a určuje, že v sociálních službách vykonávají odbornou činnost sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci. Zmiňuje se zde, že v poskytování sociálních služeb působí rovněž dobrovolníci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem (zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě). Toto ustanovení odděluje dobrovolníky od odborných pracovníků. Dobrovolníci tedy neposkytují odborné činnosti. Výjimkou jsou dobrovolníci, kteří vykonávají dobrovolnickou službu bez přímého dohledu, tito musí splňovat zákonné požadavky na odbornou kvalifikaci a poté mohou být registrováni jako poskytovatelé sociálních služeb. (Nytrová, 2008)

Jeden z hlavních pozitivních přínosů legislativní úpravy dobrovolnictví je jeho státní podpora, která dobrovolnictví uznává jako společensky a fakticky významné, zviditelňuje ho, poskytuje mu respekt, úctu a dobrovolník získává právní status. (Nytrová, 2008)

V roce 2001 bylo schváleno mezinárodní správní radou IAVE na 16. světové konferenci dobrovolníků tzv. Všeobecná deklarace o dobrovolnictví. Tato deklarace podporuje právo všech žen, mužů a dětí svobodně se sdružovat a dobrovolně pracovat bez ohledu na kulturní a etnický původ, věk, pohlaví, tělesný stav a společenské nebo ekonomické postavení. Zdůrazňuje rozvoj dobrovolnictví, které by pomohlo zapojit celou komunitu do identifikace a řešení jejich problémů, aby povzbuzovalo mládež, aby mluvilo za ty, kteří nemohou mluvit sami za sebe, umožnit lidem získat nové znalosti a dovednosti a podporovat rodinnou, komunitní, národní i globální solidaritu. (Břízová, 2016)

Zákon o dobrovolnické službě se týká pouze organizací akreditovaných Ministerstvem vnitra České republiky a tudíž neřeší veškeré druhy dobrovolnictví a dobrovolníci mohou působit i mimo rámec tohoto zákona.

Dobrovolníci působící v neakreditovaných organizacích mohou i nadále fungovat v zařízení podle standardu kvality č. 9 (dle přílohy č. 2 prováděcí vyhlášky k zákonu o sociálních službách): Poskytovatel, pro kterého vykonávají činnost fyzické osoby, které nejsou s poskytovatelem v pracovně právním vztahu, má písemně zpracována vnitřní pravidla pro působení těchto osob při poskytování sociální služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje. Dobrovolníci, kteří nejsou pracovníky ve smyslu pracovně právních předpisů, se

při výkonu své činnosti řídí občanským zákoníkem i v případě, kdy je dobrovolnictví organizováno mimo působnost zákona o dobrovolnické službě. (hest, 2007)

1.3 Dobrovolnictví v České republice

Dobročinnost souvisí i se spolkovou činností, která v českých zemích bujela především v 19. století, vnikaly spolky vlastenecké. „Období rozmachu národního vlastenectví (zhruba od r. 1830) přineslo sebou i nebývalý nárůst různých občanských asociací, nadací a spolků, které podporovaly rozvoj národní kultury, umění, vědy a vzdělávání.“ (P. Frič, 2001, str.23)

Některé z nich přetrvaly až do dnešní doby, i když jejich podoba se samozřejmě změnila, například spolek Mánes, Hlávková nadace nebo Sokol. „Práce dobročinných spolků (celkem 5 140) byla nejčastěji zaměřena na budování a spravování různých ústavů a zařízení (chudobince, ozdravovny, sanatoria, ústavy pro choré, útulky pro studenty, jesle, poradny pro matky, prázdninové osady apod.).“ (P. Frič, 2001, str.24)

„Po vzniku samostatného Československa se dobročinnost ještě rozvinula. Dobrovolné organizace zahrnovaly škálu organizačních forem: soukromé, obecní, náboženské, národnostní až po tzv. spolky s charakterem polooficiálním, které byly pověřeny širokými kompetencemi (např. zemské a okresní péče o mládež, Československý červený kříž, Masarykova liga proti TBC). Dobrovolné organizace byly bohatě strukturovány a zahrnovaly sítě malých organizací a poboček až po okresní, zemská nebo národní ústředí.“ (Tošner, Sozanská, 2002, str. 29)

Německá okupace v roce 1938 vývoj dobrovolnictví přerušila. Po vzniku socialistického státu v roce 1948 byla tradice dobrovolné práce násilně omezována a činnosti dobrovolných organizací byly redukovány a podřízeny přísné kontrole politickému státnímu vedení. Organizace byly sdružovány v tzv. Národní frontě, ty, které zůstaly nezávislými byly později pronásledovány a likvidovány konfiskací majetků, lidé demokraticky smýšlející byli pronásledováni a vězněni. Od roku 1951 se systematicky rušily všechny církevní charitativní a sociální organizace. Rok 1968 byl náznakem obnovy, ale až v osmdesátých letech 20. století, a zejména po listopadu 1989, dochází ke skutečné aktivizaci a obnově občanských iniciativ, podpořené zejména zákony č. 248/95 Sb. o obecně prospěšných společnos-

tech, zákon č. 227/97 Sb. o nadacích a nadačních fondech a novela obč. zákoníku, kde jsou definována zájmová sdružení.

Po roce 1989, kdy došlo k ohromnému nárůstu a rozvoji neziskového prostoru a v rámci restitucí byly vráceny majetky původním majitelům, a tedy i spolkům, mohla být znovu vytvořena celostátní síť organizací, které fungují na principu dobrovolné činnosti svých členů. Od této doby se postoje k dobrovolnictví měnily, nicméně tempo změn zůstává relativně pomalé. (Brož a Tošner, 2012) Lidé hledali kromě uplatnění ve své profesi také jiné způsoby seberealizace. Vznikaly organizace neziskové, které žádným majetkem nedisponovaly a stavěly svoji činnost na nadšení lidí a pomoci dobrovolníků. Šlo především o kulturní, sportovní, mládežnické a dětské organizace, v rámci kterých členové pro sebe a své přátele realizovali řadu aktivit. V dobrovolných spolcích a sdruženích jsou ročně odpracovány desetitisíce hodin zdarma, které spolu s finančními a věcnými sbírkami přispívají ke zvýšení kvality života jejich členů. Užitek z pomoci má nejen její příjemce, ale i dobrovolník, který získá nové zkušenosti a dovednosti, najde nové přátelské vztahy či aktivně využije dobu dlouhodobější nezaměstnanosti. (Tošner, Sozanská, 2002, str. 31)

Frič ve své publikaci *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví* (2010) uvádí, že dle výzkumu „Dárcovství a dobrovolnictví“ z roku 2001, po roce 1989 pracovalo jako dobrovolník 16% občanů, ale aktuálně se dobrovolnické činnosti za poslední rok věnovalo pouze 8%. Výzkum z roku 2009 „Vzorce a hodnoty dobrovolnictví“ uvádí již 30% podíl dobrovolníků. Otázkou ovšem je, zda procentní nárůst vznikl zapojením většího počtu obyvatel do dobrovolnické činnosti nebo zda byl výsledek ovlivněn jinak formulovaným dotazem v průzkumu.

1.4 Terminologie dobrovolnictví

Terminologie dobrovolnictví není zcela přesně vymezena, proto uvádím nejčastější pojmy s dobrovolnictvím spojované:

- dobročinnost (filantropie): lidumilnost, pomoc sociálně slabým
- altruismus: nesobecký způsob myšlení a cítění, nezištné jednání ve prospěch druhých jako mravní princip (Akademický slovník cizích slov, 2001, str.43)
- dárcovství: peněžité i nepeněžité dary určené pro přímou potřebu občanům nebo na veřejně prospěšné účely

- občanská (sousedská) výpomoc: dobrovolná činnost zaměřená převážně na rodinu , příbuzné a sousedy
- dobrovolnictví vzájemně prospěšné: dobrovolná činnost probíhající obvykle v rámci komunity vytvořené v obci, okolo fary, sportovního klubu apod.
- veřejně prospěšné dobrovolnictví: dobrovolnická činnost neziskových organizací a dobrovolnických center, dobrovolník je organizován na jednotlivé akce, ale i dlouhodobou spoluprací.
- dobrovolnická organizace: zabývá se organizací dobrovolné činnosti
- dobrovolné organizace: jejich činnost je postavena na dobrovolnících a jejich přímé činnosti
- dobrovolná práce: tento pojem je závadějící, jelikož práce je činnost vykonávaná za odměnu (výdělek), pro aktivitu dobrovolníků používáme termín dobrovolná služba nebo dobrovolná činnost (Tošner, Sozanská, 2002, str.37)
- dobrovolná služba: obvykle dlouhodobý (až několikaměsíční) závazek k dobrovolné činnosti mimo svoji zem
- virtuální dobrovolnictví: pomoc poskytovaná prostřednictvím internetu (poradenství, překladatelství, účetnictví a jiné služby)
- dobrovolnictví komerčních firem (corporate volunteering): podpora firem při vzdělávání dětí, podpora postižených občanů, finanční sbírky na veřejně prospěšné účely

1.5 Typy dobrovolné činnosti a služby

Dobrovolnou činnost či službu můžeme posuzovat z několika hledisek:

1.5.1 Historický vývoj

Z hlediska historického vývoje rozeznáváme:

- komunitní model (vývojově starší evropský model), vyznačuje se spontánním setkáváním dobrovolníků na základě společných zájmů, jakým je církev, sportovní nebo dětské organizace. Přátelské vztahy jsou zde nosnou silou jejich činnosti.

- manažerský model (americký model dobrovolnictví), s dobrovolníky se pracuje v dobrovolnických centrech, centrum je postaveno na profesionálech, kteří mají dostatek sociálního citění a emoční inteligence, aby mohli úspěšně vykonávat pomáhající profesi.

V České republice jsou zastoupeny oba modely. Komunitní převládá u charitativních a humanitárních organizací církví a náboženských společností. Manažerský model se uplatňuje především ve velkých městech, má širší záběr a může účinněji propojovat potřeby dobrovolné pomoci s nabídkou od občanů. (Tošner, Sozanská, 2002, str.38)

1.5.2 Cesta dobrovolnictví

Z hlediska cesty, kterou se dobrovolnictví ubírá rozlišujeme:

- dobrovolnictví, jež vzniká „zdola nahoru“, na počátku je nadšení přátel, kteří se pustí do společné činnosti, vzniká neformální strukturovaná skupina a ta postupně dozraje až k registrované neziskové organizaci.
- dobrovolnictví, které působí „zvenčí dovnitř“, jedná se o strukturovanou profesionální organizaci, která se rozhoduje začít spolupracovat s dobrovolníky či dobrovolnou činností lépe organizovat. Může docházet ke konfliktu mezi stávajícími zaměstnanci a dobrovolníky, ve smyslu zasahování do kompetencí, obav z nespolehlivosti apod. (Tošner, Sozanská, 2002, str.38)

1.5.3 Role dobrovolnictví v organizaci

Podle role, kterou dobrovolnictví v organizaci hraje rozlišujeme:

- organizace, jejichž chod je na dobrovolnících přímo závislý (zajišťování humanitárních akcí, ekologické iniciativy a kampaně). Bez účasti dobrovolníků by nebylo možné akce podobného typu vůbec realizovat
- organizace, ve kterých dobrovolníci vykonávají činnosti spolu s profesionálními zaměstnanci (žehlení, účetnictví, úklid, nákupy, stavební práce apod.). U tohoto typu spolupráce dobrovolníci významně přispívají ke snížení finančních nákladů organizace
- organizace pro jejichž chod není činnost dobrovolníků nepostradatelná, ale pomáhá jim zkvalitňovat poskytované služby či usnadňovat provoz (vycházky s klienty, výtvarné či jazykové kroužky a jiné volnočasové aktivity) .(Tošner, Sozanská,2002)

1.5.4 Časové vymezení

Z hlediska časového vymezení rozeznáváme tři typy dobrovolné činnosti:

- dobrovolné zapojení při jednorázových akcích (kampaních, sbírkách, benefičních koncertech apod.), které se pořádají jednou či několikrát do roka. Činnost dobrovolníka nemusí být nijak formalizována, postačí ústní dohoda.
- dlouhodobá dobrovolná pomoc je poskytována opakovaně a pravidelně. Vyplatí se mít sepsanou dohodu o spolupráci mezi dobrovolníkem a organizací, v níž jsou upraveny závazky, práva a povinnosti obou stran.
- dobrovolná služba, závazek k dobrovolné práci na dobu několika měsíců i let mimo svoji zemi. Zde hraje významnou roli příprava dobrovolníka na jeho misi, včetně nákladů spojených s jeho cestou, pobytem a případnými dalšími výdaji, jako je zdravotní a sociální pojištění a další náklady spojené s jeho vysláním. Dobrovolná služba je profesionálně organizována a náklady na její realizaci mohou být dost vysoké. (Tošner, Sozanská, 2002)

2 DOBROVOLNÍK

2.1 Kdo je dobrovolník

„Dobrovolníka bychom mohli charakterizovat jako člověka, který nabízí organizaci své znalosti, schopnosti, dovednosti a zkušenosti za dohodnutých podmínek a není za tuto činnost finančně odměňován formou platu“. (Chvalová, H. 2000, str. 13)

Dobrovolníka definuje zákon o dobrovolnické službě č.198/2002 Sb. v § 3:

Dobrovolníkem může být fyzická osoba

- a) starší 15 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby na území České republiky,
- b) starší 18 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby v zahraničí, která se na základě svých vlastností, znalostí a dovedností svobodně rozhodne poskytovat dobrovolnickou službu.

2.2 Vlastnosti a zásady dobrovolníka

2.2.1 Emoce

Emoce jsou city a pocity, které zažíváme v příjemných i nepříjemných okamžicích svého života. Jsou to například štěstí, láska, spokojenost nebo strach, odpor, hněv, smutek a podobně. Emoce jsou nedílnou součástí naší osobnosti a podmínkou dobrovolnické činnosti je mít zejména ty emoce negativní vždy pod kontrolou.

2.2.2 Empatie

Pod pojmem empatie chápeme schopnost vnímat emoce a zájmy druhých lidí, umět se vžít do jejich situace, respektovat názorové a postoje rozdíly. Dalo by se říci, že je to jistý druh dovednosti, kterou pokud dobrovolník ovládá, má velkou výhodu v komunikaci s ostatními při své dobrovolnické činnosti.

2.2.3 Etika

Tento pojem pochází z řeckého slova „ethos“ – mrav. Jde o teorii morálky, zabývá se hodnotami a principy usměrňující lidské jednání. Etické jednání je tedy takové, které podléhá morálním zásadám aktuálním v té které společnosti.

Podle J. Janovského (2003) je etika filozofickou vědou o správném způsobu života, vycházející z racionálních přístupů a snažící se nalézt, popřípadě i zdůvodnit, společné a obecné základy, na nichž morálka (předmět etiky) stojí.

2.2.4 Morálka

Výraz morálka je latinského původu – „moralitas“ – správné chování. Znamená celkovou představu o správném chování ve společnosti. V normativním významu jej chápeme jako to, co je z vnitřního přesvědčení správné nebo naopak nepřipustné. V popisném významu jde o soubor pravidel, kterými se společnost řídí nebo které odmítá. „Morálka hodnotí lidské chování z hlediska dobra a zla, a to v porovnání s lidským svědomím.“ (Janovský, J., 2003, str.24). Morálku můžeme tedy chápat také jako vnitřní kodex jednotlivce, který žije ve shodě se svým svědomím.

2.2.5 Svědomí

Jde o podstatnou složku mravnosti. Díky svědomí jsme schopni posoudit a morálně vyhodnotit své jednání. Dobrovolník by svou službu měl dělat podle svého nejlepšího svědomí a vědomí už proto, že se k této službě uvolil dobrovolně.

2.2.6 Zákon a norma

Každá společnost má pro své fungování nastaveny nějaké normy a pravidla, které musí být respektovány všemi členy společnosti. Normy určují řád, ať už jde o normy závazné, jejichž porušení společnost trestá, nebo normy mravní, jejichž dodržování si řešíme sami v sobě. Dobrovolníci musejí dodržovat zákony i mravní normy, které jsou dány pro práci s klienty, nebo i jinak vykonávanou dobrovolnou činností.

2.2.7 Altruismus

Altruismus (z latiny alter, druhý) je označení pro postoje a jednání, které vedou k prospěchu druhého člověka. Opakem altruismu je egoismus.

Je možné definovat několik druhů altruismu a to podle pohnutek či podnětů, které dobrovolníka k jeho činnosti pro druhé vedou:

- reciproční altruismus: člověk jedná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu, svou činností však získává kontakty, kvalifikaci a pocit smysluplnosti své práce. Pokud někdo pomáhá druhým s očekáváním, že jednou bude i jemu pomoheno, jedná se o altruismus reciproční (vzájemný).
- normativní altruismus: jde o chování, které je založeno na morálce a dodržování norem ve společnosti. Dalo by se říci, že altruismus je od jednotlivých členů společnosti očekáván, je chápán jako neformální pravidlo, které se jednotlivci vyplatí respektovat a dodržovat, jde o způsob sociálního tlaku na jednotlivce a jeho chování.
- emocionální altruismus: naše emoce ovlivňují naše rozhodování o tom, komu svou pomoc nabídneme jako prvnímu. Zpravidla jde o rodinu a lidi z blízkého okolí, až potom uvažujeme nad pomocí lidem méně blízkým či cizím. Český filozof Bernard Bolzano doporučoval řídit se přirozeným citem a radil: „.... jestliže ostatní okolnosti jsou u dvou trpících, kteří nás požádali o pomoc, opravdu stejné, pak jednejme vždy tak, jak to pokládali za povinnost všichni národové a všechny doby, bychom poskytli pomoc a podporu spíše blízkému příbuznému než vzdálenějšímu, spíše příslušníku našeho stavu než tomu, který žije jiným způsobem, spíše souvěrci než stoupenci cizí víry, spíše spoluobčanovi než cizinci.“(Frič, P. a kol., 2001, str.17)
- křesťanský altruismus: jeho základem je láska k bližnímu, milosrdenství a soucit s trpícími. V naší společnosti je hluboce zakořeněn křesťanský kodex, který klade velký důraz na dobročinnost. „Věřící křesťan je ujišťován, že ani ten nejmenší dobrý skutek, který vykoná, se nemine účinkem v očích Boha.“(Frič, P. a kol., 2001, str.18)

- pravý altruismus: ve své podstatě čistý altruismus neexistuje, jelikož člověk je vždy ovlivněn některou s výše uvedených pohnutek a podnětů (morálka, očekávání, víra, sounáležitost) nebo kombinací několika z nich.

3 MOTIVACE

3.1 Pozitivní motivace

Motivaci není jednoduché zkoumat, jelikož jde o komplexní a velmi individualizovaný fenomén. Existuje mnoho výzkumů na téma motivace k dobrovolnické činnosti, otázkou je, nakolik jsou jejich výsledky využitelné v praxi.

„Základním východiskem motivace je potřeba“ (Nakonečný, 1997). Chování lidí je vždy motivováno komplexem potřeb. Kromě potřeb jsou pro motivace důležité hodnoty. Motivace úzce souvisí s celou osobností – duchovní dimenzí osobnosti, poznávacími procesy, volným rozhodováním apod. V průběhu života se vytváří relativně stálý soubor motivů, který se označuje jako hodnotový/motivační systém osobnosti. (Matulayová, Jurníčková, 2016).

Frič a Pospíšilová (2010) zvolili tříprvkový model motivační struktury:

- altruistická motivace: primárním motivem je prospěch jiných nebo celé komunity
- egoistická (instrumentální) motivace: zde je motivem prospěch dobrovolníka, ale za předpokladu, že z jeho aktivity budou zároveň profitovat i jiní
- normativní motivace: hlavním motivem je naplňování morálních imperativů a závazků komunity

Z výzkumu Gidrona (1978) byly zjištěny jiné tři oblasti motivátorů k dobrovolnictví:

- osobní: příležitost k seberozvoji
- společenská: rozvoj interpersonálních vztahů
- ekonomická: získání pracovních zkušeností

Podle výzkumu McCurleye a Vineyarda (1988) lze motivy k dobrovolnictví rozdělit na:

- motiv úspěchu: zlepšení výkonu v daném úkolu
- motiv moci: dopad, kontrola nebo vliv na jiného jedince, skupinu nebo i celý svět
- motiv začlenění: potřeba sdružování se

Z předchozího stručného výpisu vývoje výzkumu motivace k dobrovolnictví je zřejmá existence obrovského množství různorodých výzkumů a obecně se přijímá, že není možné určit jeden převažující motiv a že motivace dobrovolníků vychází ze směsice vlastního zájmu (přínos pro dobrovolníka, jeho rodinu) a altruismu (přínos pro druhé lidi nebo prostředí) (Frič, Pospíšilová, 2010).

3.2 Negativní motivace

Motivy dobrovolníků nemusejí být vždy ostatním ku prospěchu. Podle Vitoušové (1998) uvádím přehled nevhodných až nebezpečných motivů:

- soucit vedoucí k degradaci klienta
- nepřiměřená a zbytečná zvědavost
- služba pramenící z pocitu povinnosti
- skutkaření, snaha něco si zasloužit
- touha obětovat se, osobní neštěstí, se kterým si jedinec neví rady a proto chce ve službě hledat vlastní duševní rovnováhu
- osamělost a z ní pramenící touha po přátelství
- pocit vlastní důležitosti a nenahraditelnosti
- nedostatek sebeúcty a s ním spojená touha potkat ještě ubožejší lidi
- panovačnost, touha ovládat jiné a uplatnit svůj vliv

Ve všech těchto případech deklarovaná snaha pomoci zakrývá skutečnou touhu po moci nad někým jiným, po uznání apod. Pokud je nebezpečný motiv velmi silný nebo je kombinován s některým z dalších negativních motivů, může nerozeznán silně poškodit klienta a vztahy mezi členy dobrovolnického týmu. (Tošner, Sozanská, 2002, str. 46)

3.3 Překážky a podpora rozvoje dobrovolnictví

Primární překážkou v rozvoji dobrovolnictví u nás je pasivita při vyhledávání dobrovolníků. K odstranění tohoto problému by pomohlo zavedení koordinátora dobrovolníků v jednotlivých zařízeních a organizacích. I přes silnou medializaci jsou stále některé oblasti

zejména sociální péče dobrovolníky nepokryty. Důvodem obav z přijetí dobrovolníka může být:

- nedostatečné řízení činnosti dobrovolníků
- nezájem domova o dobrovolníky
- obavy z rizika úrazu
- obavy ze zneužití klienta dobrovolníkem
- nedůvěra v čestné motivy dobrovolníka
- pracovní vytíženost současných pracovníků
- nedostatek informací o dobrovolnictví
- názor, že u nás nejsou zájemci o dobrovolnictví

V některých zařízeních se potýkají s nedostatkem peněz i personálu a tak je pochopitelné, že pro jejich vedoucí pracovníky může dobrovolnictví představovat spíše problém než pomoc. Jsou ovšem i jiná zařízení, dobrovolníkům a změnám otevřená, atmosféra v nich je příznivá a tvořivá i při jinak obdobných finančních i personálních potížích.

Odrážejícími momenty pro samotné dobrovolníky mohou být:

- zjištění velkého rozdílu mezi jejich očekáváním a skutečnou činností
- pocit, že jejich pomoc je k ničemu
- nemají žádnou zpětnou vazbu, pochvalu ani ocenění
- úkoly jsou příliš rutinní, žádná rozmanitost
- cítí nedostatečnou podporu spolupracovníků
- úkol či tým nepřináší téměř žádnou prestiž
- činnost jim nedává možnost osobního růstu
- nemají možnost projevit iniciativu či tvořivost
- cítí napětí mezi spolupracovníky

Podporujícími faktory pro dobrovolníky jsou:

- pocit, že jsou oceňováni
- uvědomují si, že jejich přítomnost něco znamená
- mají naději na změnu, postup ve své činnosti
- dostává se jim uznání na veřejnosti i soukromě
- mají pocit, že dokážou zvládnout předkládané úkoly
- mají pocit sounáležitosti a týmové práce spolupracovníků
- podílejí se na řešení problémů, na rozhodování i na stanovování cílů organizace
- uvědomují si, že v důsledku jejich činnosti se děje něco podstatného
- jejich osobní potřeby jsou uspokojovány

Bariéry dobrovolnictví nezmizí samy o sobě. Věříme, že dobrovolnictví přispívá k rehabilitaci občanských ctností, mezi kterými ochota pomáhat hraje nemalou roli. (Tošner, Sozanská, 2002, str.55)

4 OSOBNÍ ZKUŠENOST

Téma své bakalářské práce jsem si nevybrala náhodou, ale na základě osobní zkušenosti. Od podzimu v roce 2014 jsem se v relativně pozdním věku ocitla na mateřské a později rodičovské dovolené. I přesto, že dceru od počátku vychovávám sama, a není to vždy snadné zejména po organizační stránce, cítila jsem potřebu se i v tomto období svého života nějak smysluplně realizovat. Souběžně se započítím studia humanitního oboru jsem začala hledat ve svém blízkém okolí možnosti, jak být někomu prospěšná a zároveň si udělat jakousi exkurzi do sociálního zařízení, jehož fungování mi bylo do té doby zcela neznámé.

Rozhodla jsem se pro Domov pro seniory v Napajedlích a oslovila tamní sociální pracovníci pí Bc. Mlýnkovou s dotazem, zda je možné do jejich zařízení docházet jako dobrovolník i s batoletem. Tento dotaz ji zprvu trochu zaskočil, dle jejího sdělení se s podobným návrhem ještě nesetkala, ale nakonec jsme se dohodly, že zkusíme, jak budou babičky a dědečkové reagovat na přítomnost tak malého dítěte a především jak toto prostředí zvládne tehdy 18-ti měsíční dcera.

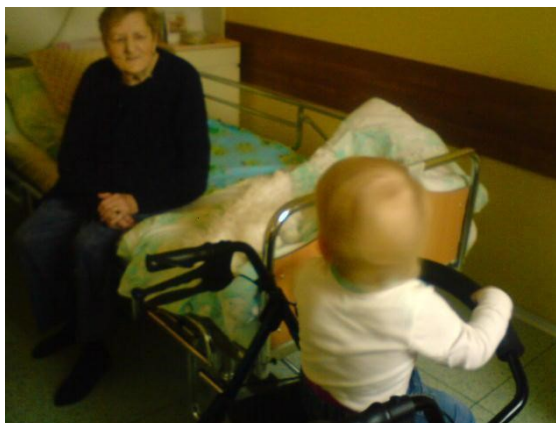
Klienty Domova pro seniory jsou lidé soběstační, lidé, kteří potřebují občasnou výpomoc např. s chodem domácnosti, ale i senioři odkázaní na celodenní péči sociálních a zdravotnických zaměstnanců zařízení.

My jsme chodily navštěvovat 1x týdně na cca 2 hodiny babičky, které byly buď zcela imobilní nebo se pohybovaly pouze s dopomocí. Po dobu návštěvy jsme vždy zavítaly na dva až tři pokoje, které obývaly klientky, jejichž zdravotní stav umožňoval kontakt s takto malým dítětem. Během doby jsem si vybudovala s některými babičkami i bližší vztah, rády si povídaly o svých dětech, vnoučatech a pravnoučatech, zpívaly dětské písničky a říkadla. Dcera toto pro ni dosud naprosto neznámé prostředí zvládala velmi dobře a s klientkami spolupracovala – podávala hračky, při zpívání tancovala a tleskala, na každou návštěvu si nesla jinou hračku, aby se mohla babičkám pochlubit, a samozřejmě jsme se nevyhnuly ani sladkostem, které měly babičky pro Zuzanku vždy připravené.

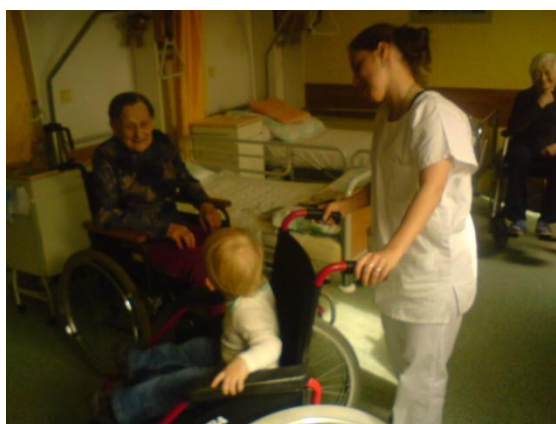
Při každé návštěvě bylo znatelné, jak se babičky při pohledu a povídání si s malým dítětem vracejí pomyslně do období, kdy samy měly malé děti, některé vzpomínaly i na své vlastní útlé dětství. Podle aktivizační pracovníce měla přítomnost malého dítěte v prostředí až téměř nemocničním u ležících klientek velmi pozitivní vliv na jejich náladu, chuť komunikovat, těšily se na další návštěvu, kdy vyzvíдалy, co se Zuzanka za tu dobu naučila, a na

návštěvy byly připravené – snažily se rozvzpomenou na nové písničky a říkanky ze svého dětství. Ne vždy byly návštěvy ideální, mnohdy zhoršení zdravotního stavu klientkám nedovolovalo se zapojit do „zábavy“, ale nikdy se nám nestalo, že by naši návštěvu někdo odmítl.

I komunikace s místním personálem byla výborná a Zuzanka se pokaždé těšila na balónek z rukavice od sestřiček. Vývoj u takto malého dítěte je však nevyzpytatelný a po necelém roce začala Zuzanka návštěvy u babiček odmítat, což mrzelo babičky, soc. pracovníci i mě. Začala být stydlivá a nekomunikativní, což se dále neslučovalo s původním záměrem našich návštěv a musely jsme do zařízení přestat docházet. I tak ten čas strávený s babičkami v Domově pro seniory v průběhu necelého roku byl pro mě velmi přínosný a věřím, že i klientkám bylo v naší přítomnosti příjemně.

Obrázek 1 - Návštěva v Domově seniorů

Obrázek 2 - povídání a zpívání

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝZKUM

Při hledání výzkumného problému, který zpracovává tato bakalářská práce, jsem se inspirovala svou vlastní zkušeností z dobrovolnické činnosti. Při rekognoskaci tématu dobrovolnictví jsem nikde nenarazila na práci, zabývající se potenciálem matek na rodičovské dovolené právě v souvislosti s dobrovolnictvím. Přitom se domnívám, že právě tato skupina žen má k filantropii velmi blízko, už z toho důvodu, že vzájemná výpomoc mezi matkami je natolik běžná, že ji nikdo jako dobrovolně prováděnou činnost nevnímá, natož aby ji jako způsob dobrovolnictví nazýval.

Matky na rodičovské dovolené tvoří jakousi subkulturu, mající společné problémy, témata k řešení, navštěvují podobné akce a instituce, tvoří skupiny v jednotlivých lokalitách či městech a fenoménem poslední doby jsou uzavřené skupinky na sociálních sítích nebo diskusní fóra různých webových stránek.

Zajímaly mě tedy postoje matek na rodičovské dovolené k otázce dobrovolnictví, jejich potřeba se tímto tématem vůbec zabývat, zda je dítě nebo děti omezují ve vykonávání dobrovolnické činnosti, jaké mají povědomí o možnostech dobrovolnictví ve svém okolí i v celostátním měřítku a v neposlední řadě mě zajímala ochota a schopnost pomoc poskytnout, ale také přijmout.

Vzhledem k tomu, že tyto otázky jsou cíleny spíše na všeobecnou informovanost a povědomí, neklade si tento výzkum za cíl žádné hluboké sondáže do problematiky dobrovolnictví v subkultuře matek na rodičovské dovolené a je tedy spíše zaměřen na zjištění, jestli tato skupina obyvatel neskrývá nevyužitý potenciál a zda by bylo efektivní začít s touto specifickou skupinou žen v oblasti zapojení se do dobrovolných činností intenzivněji pracovat.

5.1 Cíl výzkumu

Hlavní cíle této bakalářské práce jsou:

- zjištění, zda se matky na rodičovské dovolené aktivně angažují v dobrovolných činnostech
- zjištění, zda péče o dítě/děti je limitující faktor pro aktivní dobrovolnickou činnost

- zjištění, zda mají matky potřebu se dobrovolně realizovat a jestli mají povědomí o možnostech, kde se jako dobrovolník uplatnit
- zjištění míry zapojení se matek na rodičovské dovolené do celorepublikových finančních sbírek

5.2 Techniky a metody výzkumu

Pro praktickou část mé bakalářské práce jsem zvolila výzkum popisný. Tento typ výzkumu popisuje zkoumané jevy, souvislosti, postoje, názory či jiné ukazatele a není jeho úkolem potvrzovat nebo vyvracet stanovené hypotézy.

Pro zjištění potřebných údajů jsem použila techniku kvantitativního výzkumu za pomoci dotazníkové metody (dotazník viz. příloha). Touto metodou je možné v poměrně krátkém čase získat odpovědi na otázky daného tématu od značného množství respondentů. Můj dotazník obsahuje celkem 15 otázek, které jsou uzavřené, polootevřené, otevřené i škálové. Výzkum byl prováděn anonymně.

5.3 Charakteristiky výzkumného vzorku

Výzkumný vzorek tvoří vzorek účelový. Výsledky se tedy vztahují především na tento vzorek, i když je můžeme zobecnit, ale nemůžeme je potvrdit bez výzkumu na výběrovém vzorku.

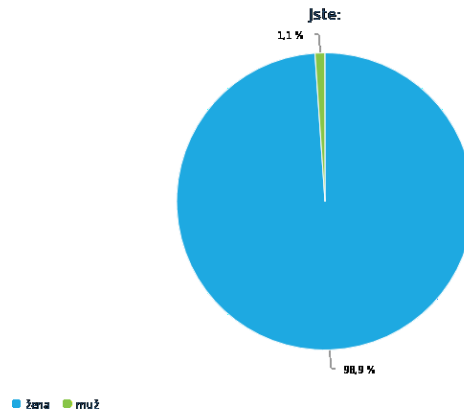
Průzkum se uskutečnil formou dotazníku, který byl distribuován pomocí odkazu na sociální síti v konkrétní uzavřené skupince sdružující maminky z Otrokovic a okolí, a to v období 17. – 20. 4. 2018, hlavním kritériu, aby respondent/ka byl/a v současné době aktuálně na rodičovské dovolené vyhovělo 93 ze 127 účastníků šetření.

5.4 Výsledky a rozbor výzkumu

V této kapitole vyhodnotím jednotlivé otázky popisného výzkumu. K otázkám jsou přiložena i grafická znázornění a komentáře.

1. Jste žena / muž?

Na tuto otázku odpovědělo z 93 respondentů ANO 92 žen (98,9%) a 1 muž (1,1%).

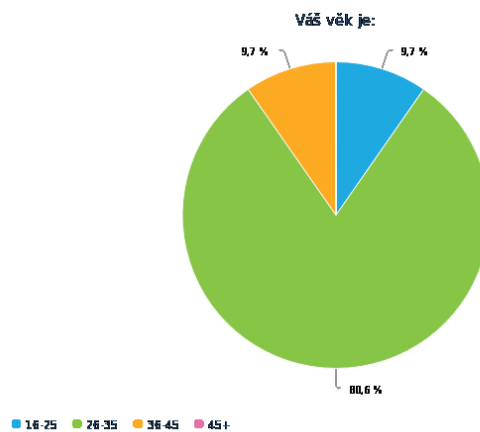
Graf 1 - pohlaví respondentů

2. Váš věk je:

Věkové rozvrstvení respondentů bylo následovné:

- ve věkové kategorii 16 – 25 let bylo 9 respondentů (9,7%)
- v kategorii 26 – 35 let se pohybuje 75 respondentů (80,6%)
- ve věku 36 – 45 bylo 9 respondentů (9,7%)
- nikdo z respondentů nebyl starší 45 let

Více než tři čtvrtiny dotázaných bylo ve věku 26 – 35 let, což odpovídá demografickému vývoji u nás a odkládání rodičovství až po 30 roce života ženy.

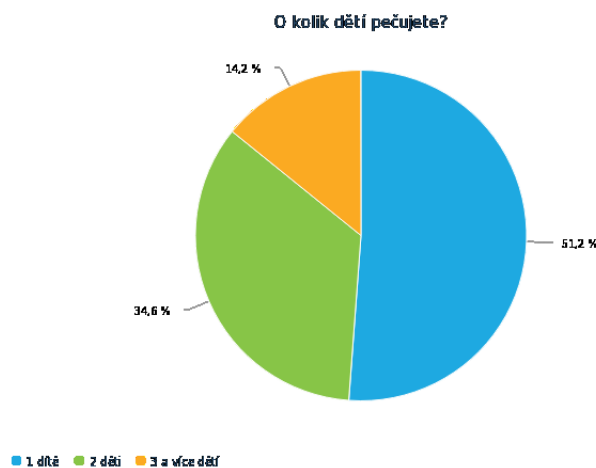
Graf 2 - věk

3. Jste v současné době na mateřské nebo rodičovské dovolené?

Jelikož šlo o hlavní kritérium relevantnosti tohoto výzkumu, byly vybrány pouze odpovědi od respondentů na rodičovské dovolené, tedy 93 respondentů (100%)

4. O kolik dětí pečujete?

Celkem 55 odpovídajících (59,1%) uvedlo, že pečují o 1 dítě, 2 děti má v péči 26 respondentů (28,0%) a o 3 a více dětí se stará 12 žen (12,9%).

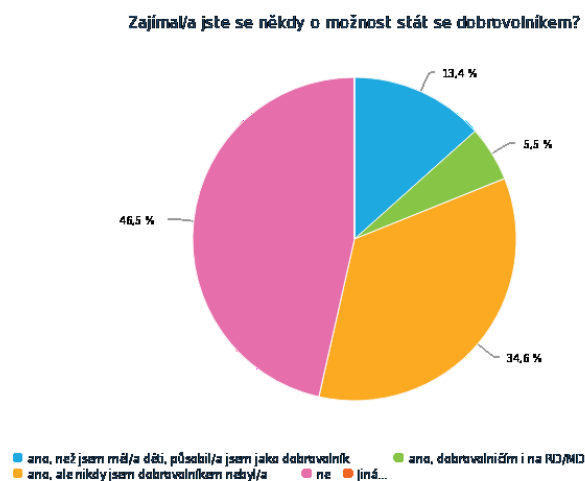

Graf 3 - počet dětí

5. Zajímal/a jste se někdy o možnost stát se dobrovolníkem?

- ano, než jsem měl/a děti, působil/a jsem jako dobrovolník – 14 respondentů (15,1%)
- ano, dobrovolničím i na rodičovské dovolené – 3 kladné odpovědi (3,2%)
- ano, ale nikdy jsem dobrovolníkem nebyl/a – 35 odpovídajících (37,6%)
- ne – o dobrovolnictví se nikdy nezajímalo 41 respondentů (44,1%)

U této otázky mě zaujala vysoká četnost kladných odpovědí na možnost „ano, ale nikdy jsem dobrovolníkem nebyl/a“. Z toho vyplývá, že více než 1/3 dotázaných někdy uvažovala o dobrovolnictví, ale tento svůj zájem nedovedli až do praxe. Zde shledávám možnost široké působnosti pro organizace, které dobrovolníky sdružují a organizují, a především pro nábor nových dobrovolníků.

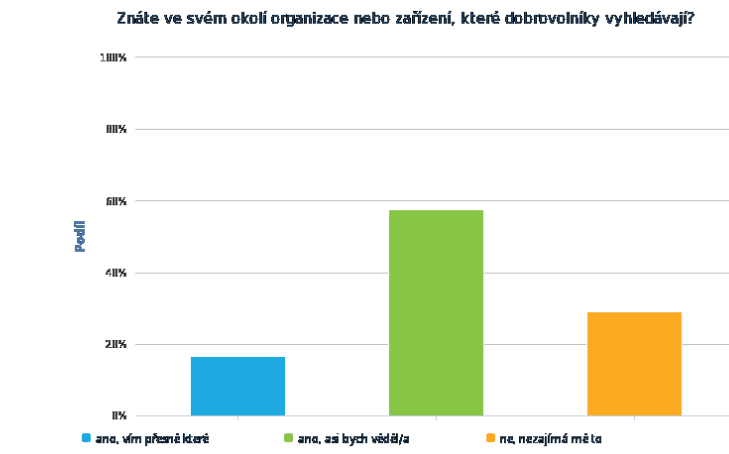
Graf 4 - zájem od dobrovolnictví

6. Znáte ve svém okolí organizace nebo zařízení, které dobrovolníky vyhledávají?

- ano, vím přesně které - 14 responzí (15,1%)
- ano, asi bych věděl/a – 54 odpovědi (58,1 %)
- ne, nezajímá mě to – 29 respondentů (31,2%)

Z odpovědí na tuto otázku lze vyčíst, že více než 2/3 dotázaných (68 žen, 73,2%) má povědomí o organizacích ve svém okolí, kde se lze realizovat jako dobrovolník. Toto

číslo je dle mého názoru poměrně vysoké, což může naznačovat dobrou strategii a propagaci pomáhajících institucí v posledních letech u nás.

Graf 5 – organizace

7. Které konkrétní organizace, kde je možné stát se dobrovolníkem, znáte?

Na tuto otázku odpovědělo konkrétní odpovědí 48 dotázaných z 93 lidí.

Opět se tu potvrzuje domněnka na základě předešlé otázky, ale zde již zcela konkrétně. Respondenti jsou schopni adresně vyjmenovat zařízení nebo organizaci, které mají s dobrovolnictvím spojeny. Zde vidím pro organizace a zařízení velmi reálnou možnost získat do svých služeb dobrovolníky, kteří o jejich existenci již vědí.

7 Které konkrétní organizace, kde je možné stát se dobrovolníkem, znáte?

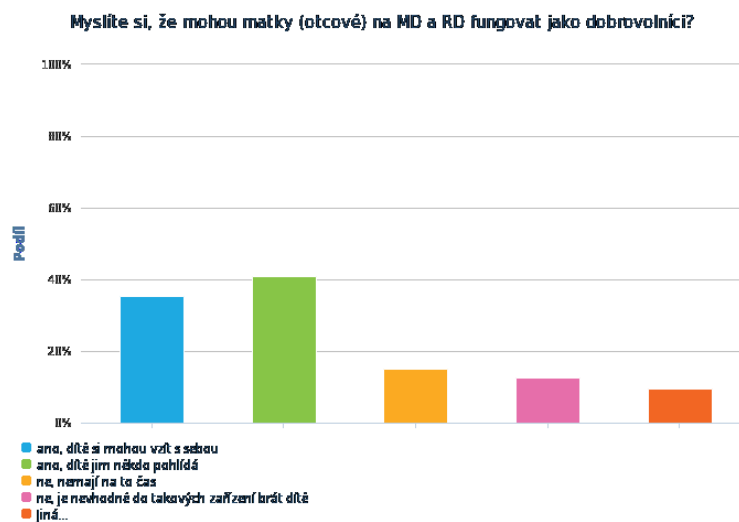
Denní stacionář Rožnov p R.
 Adra (6x)
 Salesiánské kluby mládeže
 Adra, Unicef, Hestia
 Otrokovičtí zachranáři, hasiči
 UNICEF
 Unicef, adra
 Hasiči, charita
 APLA
 domovy pro seniory, nemocnice
 Charita Otrokovice (2x)
 senior, charita otrokovice
 K centrum
 Senior, Naděje
 Domovy důchodců
 Charita, Uherské Hradiště
 Nemocnice, dětské domovy, domovy pro seniory
 Charita sv. Anny, senior
 Seniori
 Elim Opava, Eurotopia
 Unicef (2x)
 Charita, nemocnice, aj..
 Hospic Hvězda, senior.
 Charita (5x)
 Charita, Červený kříž, útulek pro zvířata, KNTB, Jeziskova vnoučata zprostředkovávají
 dobrovolnictví do domovu seniorů
 ČČK, charita, Adra, hasič, darcovství krve
 nemocnice
 Travení volného času v pečovatelském domě.
 Domino Zlín
 Tyfloservis
 Ne
 Charita, Maltéžská pomoc
 Červený kříž
 Charita...
 Žádnou
 domov pro seniory
 Naděje, Senior, Šlíkr - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Otrokovicích
 UNICEF, ADRA, Člověk v tísni

Obrázek 3 - organizace hledající dobrovolníky

8. Myslíte si, že mohou matky (otcové) na rodičovské dovolené fungovat jako dobrovolníci?

- možnost ANO, dítě si mohou vzít s sebou akceptuje 27 odpovídajících (29%)
- ANO, dítě jim někdo pohlídá zvolilo 38 respondentů (40,9%)
- NE, nemají na to čas si myslí 14 dotázaných (15,1%)
- NE, je nevhodné do takových zařízení brát dítě odpovědělo 10 žen (10,8%)

Možnost, že by matky nebo otcové na rodičovské dovolené mohli působit jako dobrovolníci zamítlo 25,9 % dotázaných, přibližně stejný počet (29%) by se nerozpakoval s sebou vzít i svoje dítě a být druhým prospěšný. Necelých 11 % dotázaných je toho názoru, že dítě do zařízení, kde lze dobrovolně působit, nepatří. Zde vidím spíše problém v zažitosti spojení dobrovolnictví a senioři v domovech či charity.

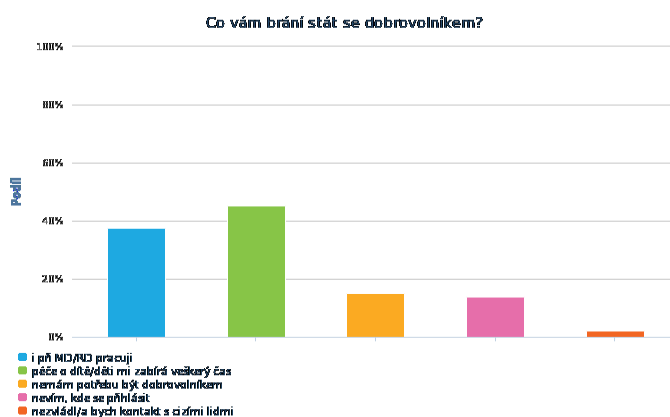

Graf 6 - dítě překážkou

9. Co Vám brání stát se dobrovolníkem?

- i při rodičovské dovolené pracuji – 35 responzí (37,6%)
- péče o dítě/děti mi zabírá veškerý čas – 42 odpovědí (45,2%)
- nemám potřebu být dobrovolníkem – 14 dotázaných (15,1%)
- nezvládl/a bych kontakt s cizími lidmi – 2 respondenti (2,2%)

Tato otázka měla za úkol odhalit příčiny, proč i přes počáteční zájem o vykonávání prospěšné činnosti pro druhé nakonec ženy dobrovolníky nejsou. 82,8% dotázaných tvrdí, že je maximálně vytíženo prací a péčí o děti. 15,1% odpovídajících potřebu být prospěšný druhým a tím pomoci i sám sobě, nemá.

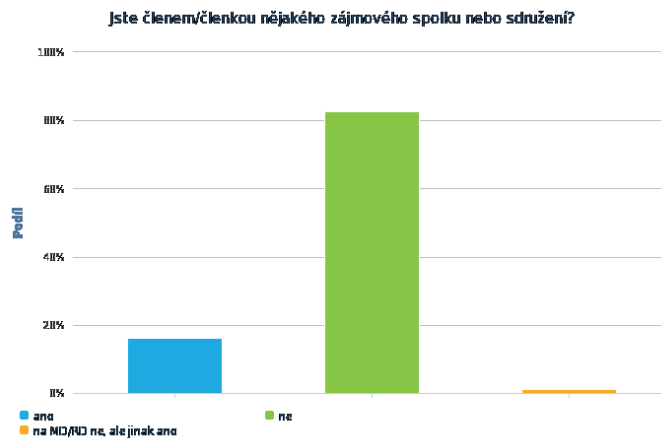
Graf 7 - zábrany

10. Jste členem/ členkou nějakého zájmového spolku nebo sdružení?

- možnost ANO zvolilo 15 dotázaných (16,1%)
- možnost NE vybralo 77 respondentů (82,8%)
- na rodičovské dovolené ne, ale jinak ano – 1 odpovídající (1,1%)

Záměrem této otázky bylo zjistit, zda lidé vnímají členství v zájmových spolcích jako dobrovolnou činnost. U otázky č. 5 odpověděly pouze 3,2%, že i na rodičovské dovolené dobrovolně pomáhají. U této otázky se vyjadřuje 16,1% dotázaných, že se zapojují

do akcí a chodu zájmových spolků. Z toho tedy vyplývá, že zájmové činnosti, byť veřejně prospěšné, nejsou chápány jako forma dobrovolnictví.

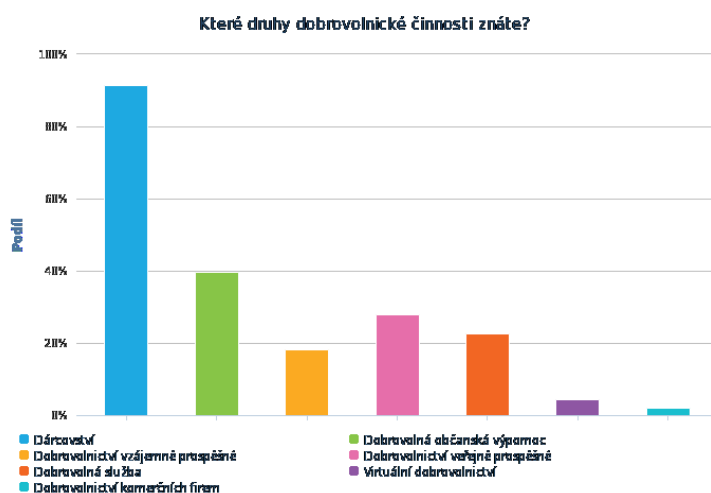
Graf 8 - člen spolku

11. Které druhy dobrovolnické činnosti znáte?

- dárcovství – 85 odpovědí (91,4%)
- dobrovolná občanská výpomoc – 37 dotázaných (39,8%)
- dobrovolnictví vzájemně prospěšné – 17 odpovídajících (18,3%)
- dobrovolnictví veřejně prospěšné – 26 responzí (28,0%)
- dobrovolná služba – 21 respondentů (22,6%)
- virtuální dobrovolnictví – 4 odpovědi (4,3%)
- dobrovolnictví komerčních firem – 2 responze (2,2%)

S naprostou převahou je výzkumným vzorkem vnímán jako nejznámější typ dobrovolnické činnosti dárcovství (91,4%). Přitom dárcovství ze své podstaty znamená něco mít a darovat druhému – to by ovšem znamenalo, že kdo nemá co by daroval, nemůže být dobrovolníkem. Všeobecné chápání pojmu dárcovství se vztahuje zejména na věci hmatatelné, darovat však lze i čas, emoce, zájem apod. Tím se dostáváme k občanské výpomoci a dobrovolnictví vzájemně prospěšnému. Domnívám se, že forma je všeo-

becně známá, pouze výraz „vzájemně prospěšné dobrovolnictví“ je poněkud složitý, proto zřejmě i tak nízká znalost (18,3%) tohoto typu pomoci mezi respondenty.

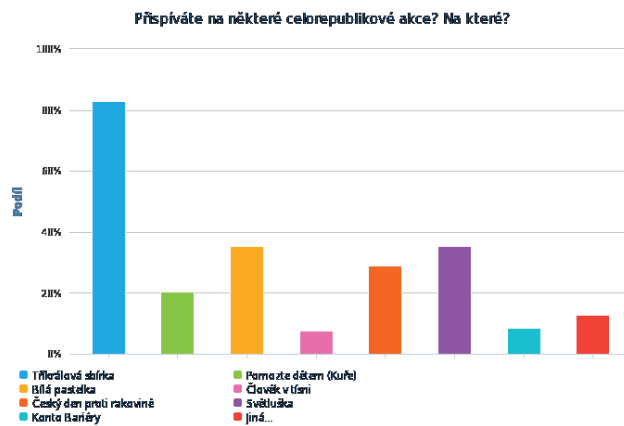

Graf 9 - druhy dobrovolnictví

12. Přispíváte na některé celorepublikové akce? Na které?

- Tříkrálová sbírka – 77 dotázaných (82,8%)
- Pomozte dětem (Kuře) – 19 responzí (20,4%)
- Bílá pastelka – 33 odpovědi (35,5%)
- Člověk v tísni – 7 respondentů (7,5%)
- Český den proti rakovině (Květinový den) – 27 odpovídajících (29,0%)
- Světluška – 33 responzí (35,5%)
- Konto Bariéry – 8 dotázaných (8,6%)
- jiné – 12 žen (12,9%)

Podstatou této otázky bylo zjištění, jaký vliv na člověka má mediální podpora jednotlivým pomáhajícím sdružením a organizacím. Ukazuje se, že osobní kontakt je velmi silným motivem k zapojení se do dobročinné akce. Nejvýrazněji podporované organizace (Tříkrálová sbírka, Bílá pastelka, Světluška) mají léty prověřené postupy a metody, jak oslovit dárce a přispěvatele a to zejména za pomoci televizních přenosů.

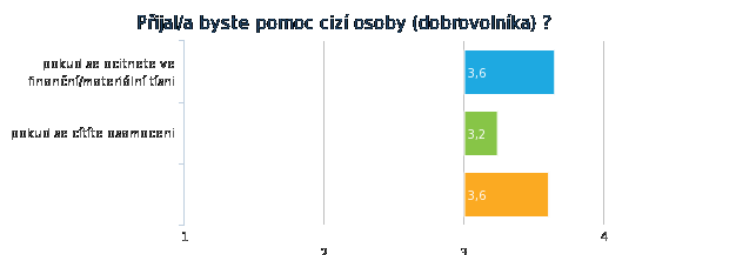

Graf 10 - fin. příspěvky

13. Přijal/a byste pomoc cizí osoby (dobrovolníka)?

Na škále od 1 do 5 byli respondenti tázáni, zda a jak ochotně by byli schopni přijmout pomoc cizí osoby v případě finanční tísně, pocitu osamocení nebo při organizačních problémech (např. hlídání dětí, opatrování nemocných apod.) 1 znamená „v žádném případě bych pomoc nepřijal“, 5 na škále znamená „ano, pomoc samozřejmě přijmu“

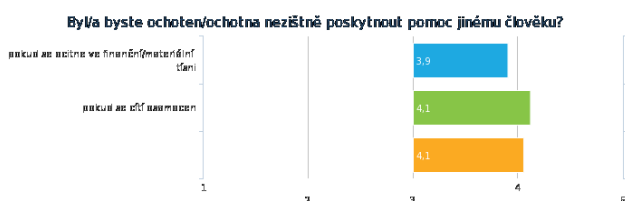
S přijetím finanční nebo materiální výpomoci většinou respondenti nemají problém, to se rozhodně nedá říci u schopnosti přijmout pomoc v případě osamocení (28% respondentů by nabízenou pomoc v osamocení nepřijalo), 18,3% dotázaných by nepřijalo pomoc při hlídání dětí, opatrování nemocných apod.

Graf 11 - cizí pomoc

14. Byl/a byste ochoten/ochotna nezištně poskytnout pomoc jinému člověku?

Tentokrát jsem se dotazovala na ochotu pomoc poskytnout. Na škále 1 – 5 bylo opět možné vybrat od možnosti „určitě ne“ po možnost „samozřejmě ano“. Druhému ve finanční či materiální tísní by nepomohlo 7,6% dotazovaných, 4,3% respondentů by nebylo ochotno poskytnout druhému pomoc v samotě a 4,3% odpovídajících by nebylo ochotno pomoci při organizačních problémech (hlídání dětí , opatrování nemocných apod.)

Graf 12 - ochota pomoci

15. Jaké důvody, podle Vás, vedou člověka k dobrovolnictví?

V tomto bodu bylo respondentům nabídnuto 8 různých motivů, které mohou být důvodem k zapojení se do dobrovolnické činnosti. Úkolem tázaných bylo seskládat tyto motivy podle důležitosti od nejpravděpodobnější k nejméně pravděpodobné. Výsledný žebříček motivů ničím nepřekvapil (viz graf č. 15) a shoduje se se všeobecným názorem na to, co vede člověka k tomu, aby pomáhal druhým.

15 Jaké důvody, podle Vás, vedou člověka k dobrovolnictví?		
#	Možnosti odpovědí	Důležitost
1	pocit užitečnosti	7,7
2	pomoc potřebným	7,3
3	seberealizace	6,1
4	výplň volného času	5,4
5	potřeba dobrovolníka být někde vidět	5,2
6	pomoc na oplátku (příště zase někdo pomůže mě)	5,2
7	nová zkušenost, nové prostředí, kam by se jinak nedostal	5,0
8	očekávání pochvaly nebo uznání	3,9

Obrázek 4 - motivy

ZÁVĚR

Svou bakalářskou práci jsem se rozhodla věnovat tématu dobrovolnictví se zaměřením na dobrovolnickou činnost a všeobecné povědomí o dobrovolnictví u specifické skupiny obyvatel, a tou jsou matky na rodičovské dovolené.

V první, teoretické, části mé práce uvádím všeobecné informace o tom, co dobrovolnictví vůbec je, jakou má historii na našem území od středověku až do dnešní doby, jak je legislativně dobrovolnictví ukotveno v našem právním řádu, jaké jsou formy a typy dobrovolnictví, kdo je vlastně dobrovolníkem a jaké by měl mít vlastnosti a předpoklady. Jaké druhy motivace mohou hrát roli při získávání a školení dobrovolníků, jaká jsou úskalí při nástupu dobrovolníků do organizace, která je po léta zajatá ve stejných kolejích a na závěr teoretické části zmiňuji i vlastní zkušenosti z činnosti dobrovolníka v Domově pro seniory.

Ve druhé, praktické části, jsem se již zaměřila konkrétně na skupinu matek na rodičovské dovolené. Důvodem této specifikace byla právě moje osobní zkušenost s dobrovolnictvím v tomto období mého života. Výzkum je koncipován jako takový obecný vhled do povědomí o dobrovolnictví mezi maminkami, které jsou doma s dětmi a mohou svůj čas organizovat jinak, než matky, které již musí kombinovat péči o rodinu se zaměstnáním na plný úvazek. Téma je uchopeno možná poněkud povrchně, ale vzhledem k absenci jakéhokoliv průzkumu na toto téma v této sociální skupině mě zajímalo, zda by právě mělo smysl se na tuto skupinu žen zaměřit a umožnit jim se po dobu jejich rodičovské dovolené realizovat nějak jinak, než kariérním růstem v zaměstnání.

Z výsledků jednoduchého šetření si dovoluji vyvodit, že prostor k zapojení se do dobročinných aktivit mezi maminkami pečujícími o kojence a batolata je, procento těch, které se o dobrovolnictví zajímaly, ale v praxi již další krok neuskutečnily, není zanedbatelné. Povědomí o jednotlivých pomáhajících organizacích je mezi maminkami také na vysoké úrovni a míra empatie a ochoty pomoci je neoddiskutovatelná.

Na skupinu maminek na mateřské a rodičovské dovolené se všeobecně pohlíží, jako na skupinu která pomoc potřebuje, ale z mého hlediska jde o skupinu žen s velkým potenciálem, schopnostmi, dovednostmi a chutí, které by bylo možné využít třeba právě v oblasti dobrovolnictví. Jen je nutné je přímo oslovit, namotivovat a podpořit, že dokáží mnohem víc, než se od ženy, která je "jen doma s dětmi", rutinně očekává.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] BROŽ, Michal a Jiří TOŠNER. *Volunteering infrastructure in Europe*. In: Hest [online]. © 2012 [cit. 2016-10-23]. Dostupné z: <http://www.hest.cz/cdn/public/001142.pdf>

[2] BŘÍZOVÁ, Bohdana. *Dobrovolnictví*. In: Zsf [online]. © 2016 [cit. 2016-10-23]. Dostupné z: http://www.zsf.jcu.cz/cs/katedra/katedra-pravnich-oboru-rizeni-a-ekonomiky/import/czv/studijni_materialy-dokumenty/dobrovolnictvi

[3] ČESKO. Zákon č. 198 ze dne 24. dubna 2002 o dobrovolnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 82. Dostupný také z: www.mvcr.cz/soubor/zakon-o-ds-platny-do-31-12-2014-pdf.aspx

[4] FRIČ, P. A KOL.: *Dárcovství a dobrovolnictví v České republice*. Praha: AGNES, NROS, 2001, ISBN 80-902633-7-2

[5] FRIČ, Pavol a Tereza Pospíšilová, 2009. *Vzory a hodnoty dobrovolnictví v české a norské společnosti*. [online]. [cit.2012-12-6]. Dostupné z: <http://www.hest.cz/res/data/006/000944.pdf>.

[6] FRIČ, P.: *Dárcovství a dobrovolnictví v České republice*. Výzkumná zpráva, AGNES a NROS, Praha 2001

[7] HEST. *Tři tváře komunitního dobrovolnictví*. www.hest.cz [online]. © 2012a [cit. 2016-10-27]. Dostupné z: <http://www.hest.cz/cdn/public/001140.pdf>

[8] CHVALOVÁ, H.: *Dobrovolníci v neziskové organizaci*. Závěrečná práce kursu „Manažeri třetího tisíciletí“, Praha 2000

- [9] JANOVSKEÝ, J.: *Etika pro pomáhající profese*. Triton, Praha 2003, ISBN 80-7254-329-6
- [10] MATULAYOVÁ, T, Jurníčková Pavlína, Doležel Jakub a kolektiv *Motivace k dobrovolnictví*, Univerzita Palackého v Olomouci , Olomouc 2017, ISBN 978-80-2445-110-7
- [11] NAKONEČNÝ, M., *Encyklopedie obecné psychologie*, Academia Praha, vydání druhé ,1998, ISBN 80-200-0625-7
- [12] NYTROVÁ, Lucie. *Dobrovolnictví a Zákon o sociálních službách*. In: Unesco- kromeriz [online]. © 2008 [cit. 2016-11-07]. Dostupné z: <http://unesco-kromeriz.cz/documents/publikace/25/10-let-rozvoje-dobrovolnictvi-rehabilitace-obcanskyh-ctnosti-5-a-6-kvetna-2008.pdf>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Návštěva v Domově seniorů	29
Obrázek 2 - povídání a zpívání	29
Obrázek 3 - organizace hledající dobrovolníky	37
Obrázek 4 - motivy	43

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - pohlaví respondentů	33
Graf 2 - věk	34
Graf 3 - počet dětí	34
Graf 4 - zájem od dobrovolnictví	35
Graf 5 – organizace	36
Graf 6 - dítě překážkou	38
Graf 7 - zábrany	39
Graf 8 - člen spolku	40
Graf 9 - druhy dobrovolnictví	41
Graf 10 - fin. příspěvky	42
Graf 11 - cizí pomoc	42
Graf 12 - ochota pomoci	43

SEZNAM PŘÍLOH

Dotazník

Vyhodnocení

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené

Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je primárně směřován na maminky na mateřské a rodičovské dovolené, ale samozřejmě i tatínkové mohou dotazník vyplnit.

1. Jste:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- žena
- muž

2. Váš věk je:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 16-25
- 26-35
- 36-45
- 45+

3. Jste v současné době na mateřské nebo rodičovské dovolené*?

Nápověda k otázce: *(*dále jen MD nebo RD)*

- ano
- ne

4. O kolik dětí pečujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 1 dítě
- 2 děti
- 3 a více dětí

5. Zajímal/a jste se někdy o možnost stát se dobrovolníkem?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ano, než jsem měl/a děti, působil/a jsem jako dobrovolník
- ano, dobrovolničím i na RD/MD
- ano, ale nikdy jsem dobrovolníkem nebyl/a
- ne
- Jiná...

6. Znáte ve svém okolí organizace nebo zařízení, které dobrovolníky vyhledávají?

- ano, vím přesně které
- ano, asi bych věděl/a
- ne, nezajímá mě to

7. Které konkrétní organizace, kde je možné stát se dobrovolníkem, znáte?

Nápověda k otázce: *prosím, napište ... (pokd jste se o dobrovolnictví nezajímal/a, otázku přeskočte)*

8. Myslíte si, že mohou matky (otcové) na MD a RD fungovat jako dobrovolníci?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- ano, dítě si mohou vzít s sebou
- ano, dítě jim někdo pohlídá
- ne, nemají na to čas
- ne, je nevhodné do takových zařízení brát dítě
- Jiná...

9. Co vám brání stát se dobrovolníkem?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- i při MD/RD pracuji
- péče o dítě/děti mi zabírá veškerý čas
- nemám potřebu být dobrovolníkem
- nevím, kde se přihlásit
- nezvládl/a bych kontakt s cizími lidmi

10. Jste členem/členkou nějakého zájmového spolku nebo sdružení?

Nápověda k otázce: *např. Sokol, dobrovolní hasiči, svaz chovatelů, zahrádkářů, kulturní spolek v obci apod.?*

- ano
- ne
- na MD/RD ne, ale jinak ano

11. Které druhy dobrovolnické činnosti znáte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Dárcovství
- Dobrovolná občanská výpomoc
- Dobrovolnictví vzájemně prospěšné
- Dobrovolnictví veřejně prospěšné
- Dobrovolná služba
- Virtuální dobrovolnictví
- Dobrovolnictví komerčních firem

12. Přispíváte na některé celorepublikové akce? Na které?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Tříkrálová sbírka
- Pomozte dětem (Kuře)
- Bílá pastelka
- Člověk v tísni
- Český den proti rakovině
- Světluška
- Konto Bariéry
- Jiná...

Přijal/a byste pomoc cizí osoby (dobrovolníka)?

Nápověda k otázce: *Vyberte možnost dle Vaší ochoty přijmout pomoc dobrovolníka . 1 - určitě nepřijala , 5 - určitě přijala*

	1	2	3	4	5
pokud se ocitnete ve finanční/materiální tísni	☐	☐	☐	☐	☐
pokud se cítíte osamoceni	☐	☐	☐	☐	☐
pokud máte organizační problémy v rodině (hlídání dětí, opatrování nemocných)	☐	☐	☐	☐	☐

Byl/a byste ochoten/ochotna nezištně poskytnout pomoc jinému člověku?

Nápověda k otázce: *Vyberte možnost dle Vaší ochoty pomoci druhému člověku: 1 - ne, pomoc nenabídnu 5 - ano, určitě pomohu*

	1	2	3	4	5
pokud se ocitne ve finanční/materiální tísni	☐	☐	☐	☐	☐
pokud se cítí osamoceni	☐	☐	☐	☐	☐
pokud má organizační problémy v rodině (hlídání dětí, opatrování nemocných)	☐	☐	☐	☐	☐

15. Jaké důvody, podle Vás, vedou člověka k dobrovolnictví?

Nápověda k otázce: *Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1. - nejdůležitější, poslední - nejméně důležitá)*

potřeba dobrovolníka být někde vidět	<input type="text"/>
pocit užitečnosti	<input type="text"/>
pomoc potřebným	<input type="text"/>
výplň volného času	<input type="text"/>
seberealizace	<input type="text"/>
pomoc na oplátku (příště zase někdo pomůže mě)	<input type="text"/>
očekávání pochvaly nebo uznání	<input type="text"/>
nová zkušenost, nové prostředí, kam by se jinak nedostal	<input type="text"/>

PŘÍLOHA P II: VYHODNOCENÍ

Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené

www.survio.com

Základní údaje

 Název výzkumu	Dobrovolnictví matek na rodičovské dovolené
 Autor	Kateřina Gottwaldová
 Jazyk dotazníku	 Čeština
 Veřejná adresa dotazníku	https://www.survio.com/survey/d/G9P2Y2A7L3Q0C2P6U
 První odpověď	17. 04. 2018
 Poslední odpověď	20. 04. 2018
 Doba trvání	4 dnů

Filtry podle

Responzí

Otázka č. 3. „*Jste v současné době na mateřské nebo rodičovské dovolené*?*“

Pouze odpovědi:

ano

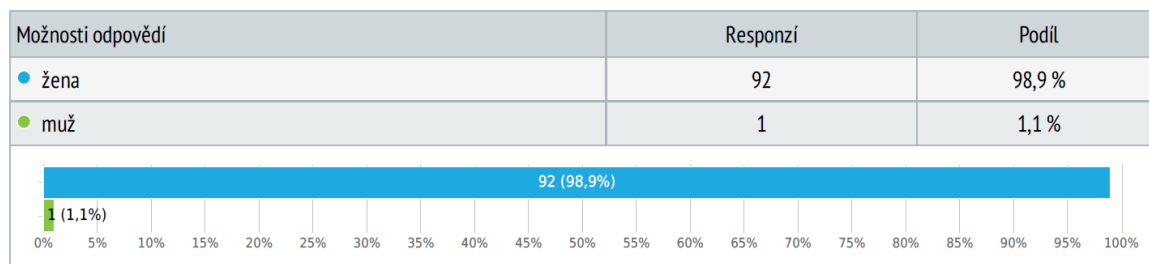
Vyřazených odpovědí

0

Výsledky

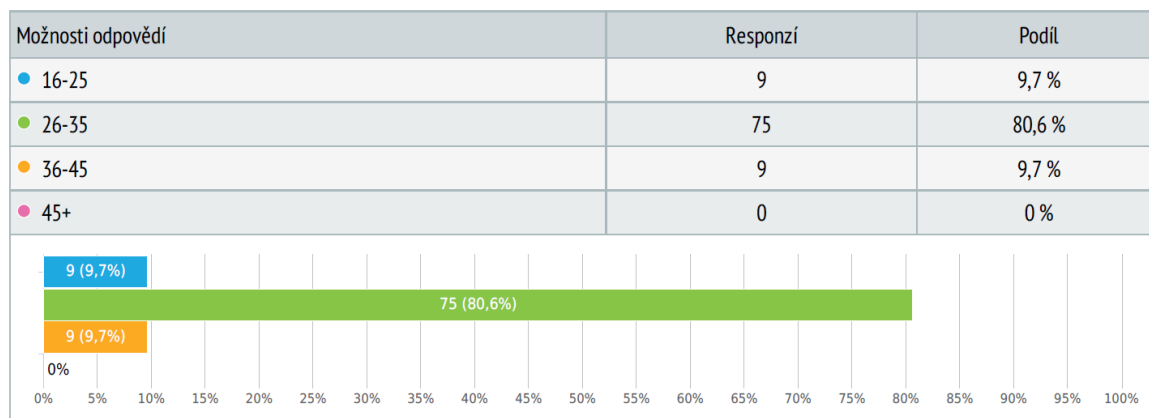
1. Jste:

Výběr z možností, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

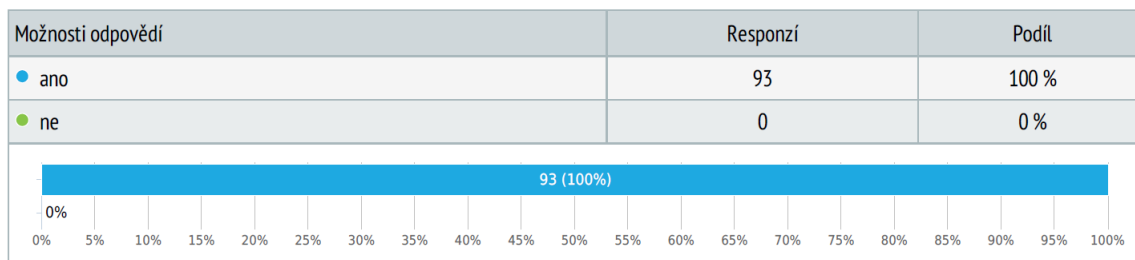
2. Váš věk je:

Výběr z možností, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

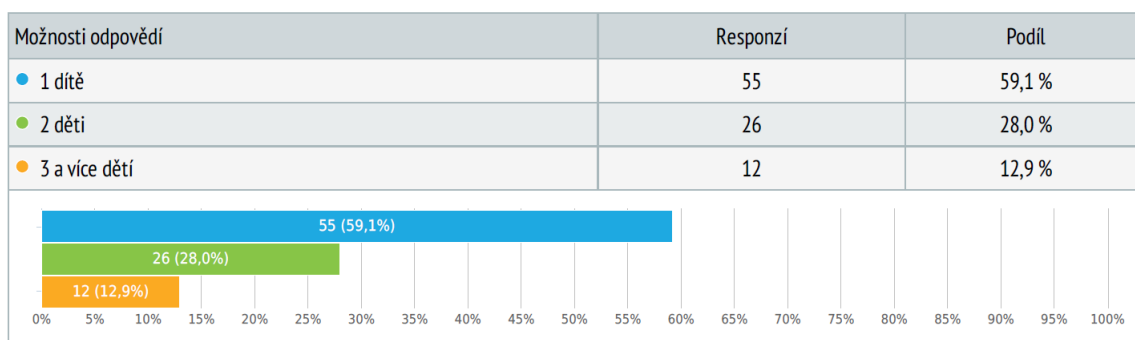
3. Jste v současné době na mateřské nebo rodičovské dovolené*?

Výběr z možností, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

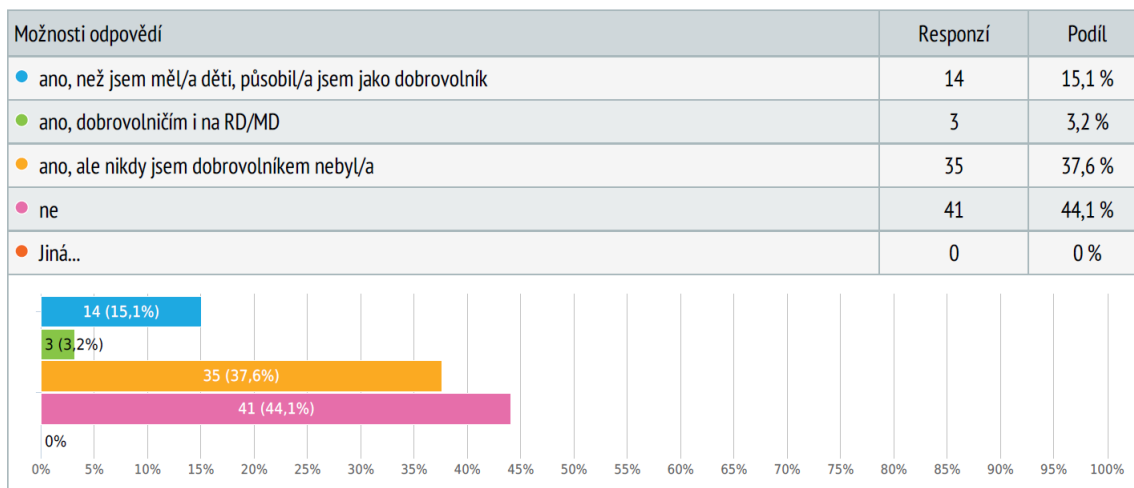
4. O kolik dětí pečujete?

Výběr z možností, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

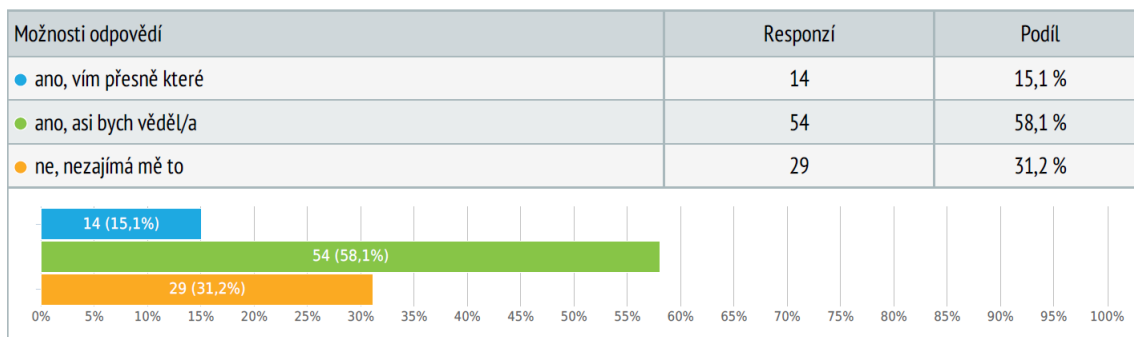
5. Zajímal/a jste se někdy o možnost stát se dobrovolníkem?

Výběr z možností, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

6. Znáte ve svém okolí organizace nebo zařízení, které dobrovolníky vyhledávají?

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

7. Které konkrétní organizace, kde je možné stát se dobrovolníkem, znáte?

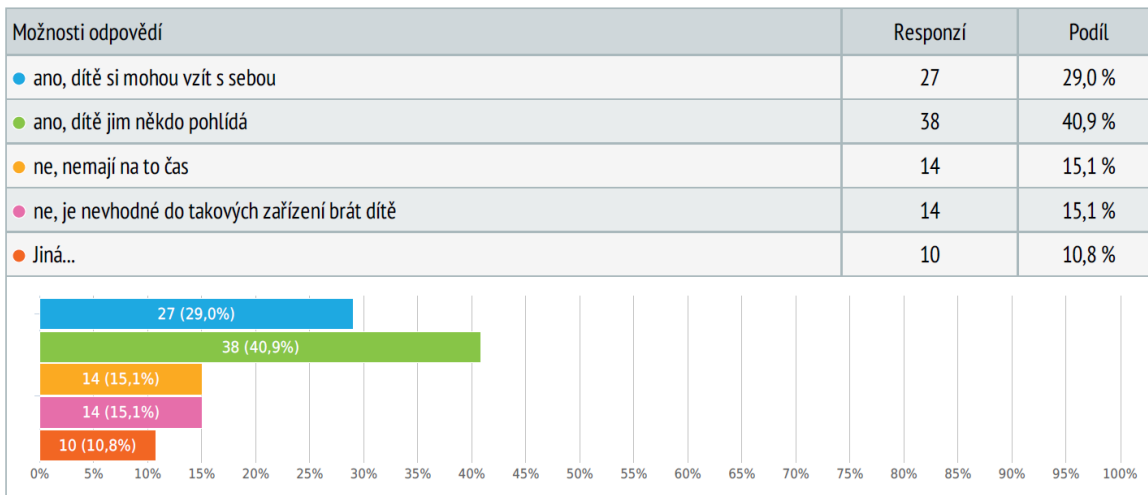
Textová odpověď, zodpovězeno 48x, nezodpovězeno 45x

- Denní stacionář Rožnov p R.
- (5x) Adra
- Adra, Unicef, Hestia
- Otrokovicti zachranari, hasici

- Valašské Meziříčí charita
- UNICEF
- Unicef, adra
- Hasiči, charita
- APLA
- domovy pro seniory, nemocnice
- (2x) Charita Otrokovice
- senior, charita otrokovice
- K centrum
- Senior, Naděje
- Domovy důchodců
- Charita, Uherské Hradiště
- Nemocnice, detske domovy, domovy pro seniory
- Charita sv. Anny, senior
- Seniori
- Elim Opava, Eurotopia
- (2x) Unicef
- Charita, nemocnice, aj..
- Hospic Hvězda, senior.
- (5x) Charita
- Charita, Červený kříž, utulek pro zvířata, KNTB, Jeziskova vnoučata zprostředkovávají dobrovolnictví do domovu seniorů
- ČČK, charita, Adra, hasič, darcovství krve
- nemocnice
- Travení volného času v pečovatelském dome.
- Domino Zlín
- Tyfloservis
- Ne
- Charita, Maltéžská pomoc
- Cervený kríž
- Charita...
- Žádnou
- domov pro seniory
- Naděje, Senior, Šlíkr - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Otrokovicích
- UNICEF, ADRA, Člověk v tísni

8. Myslíte si, že mohou matky (otcové) na MD a RD fungovat jako dobrovolníci?

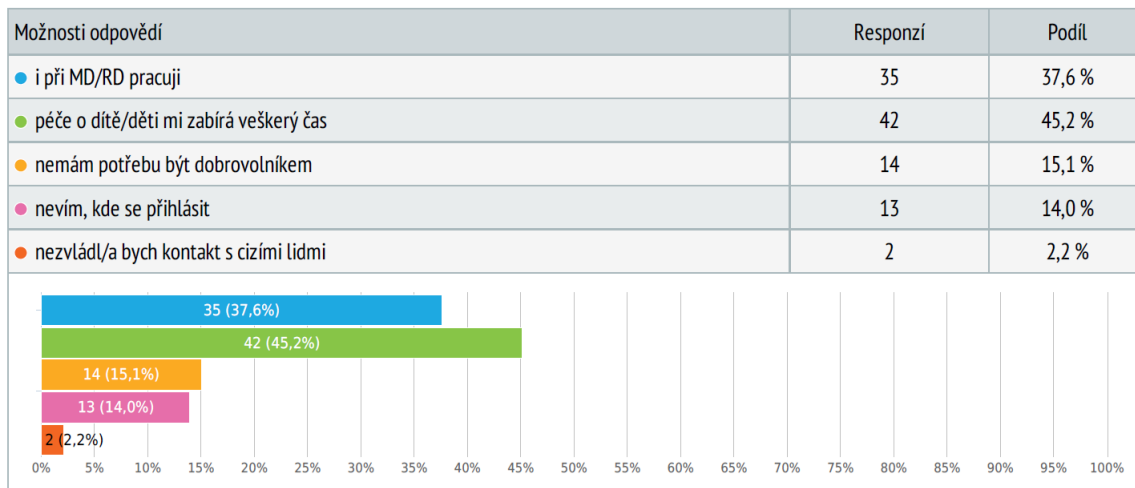
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

- Nevím.
- (2x) Nevím
- Nemyslím si že by to bylo nevhodné ale já osobně bych dítě nebrala nikam, kde mu nemohu zaručit režim, který jsem nastavila. Tím myslím jídlo, spánek atd
- Záleží o jakou činnost dobrovolnictvi se jedná, někde jde pomáhat i s dítětem a je to žádoucí, jinde to může být překážkou.
- záleží o jakou činnost dobrovolník vykonává
- ja i pracuji a nemela bych cas
- Rada bych opet fungovala jako dobrovolnik, ovsem s malyma detma to neni mozne
- Dle možnosti hlídání , může když má kdo hlídat
- Nevím

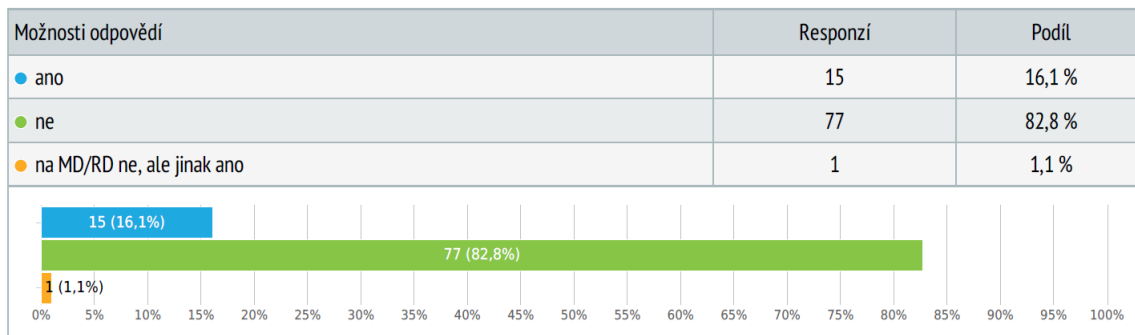
9. Co vám brání stát se dobrovolníkem?

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

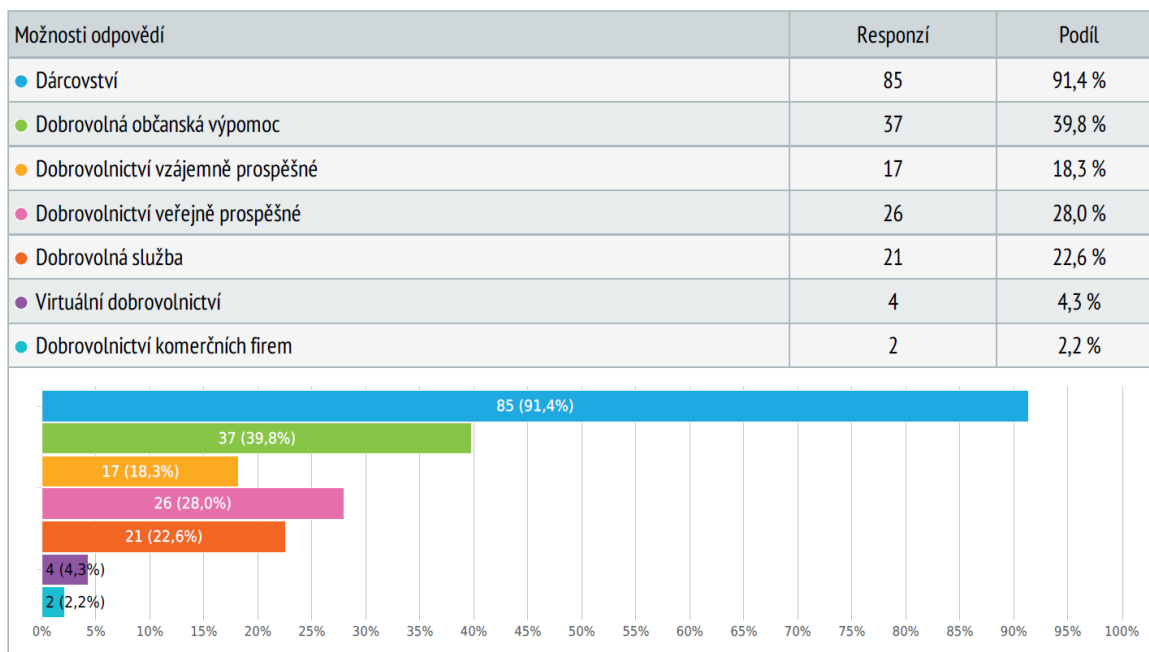
10. Jste členem/členkou nějakého zájmového spolku nebo sdružení?

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

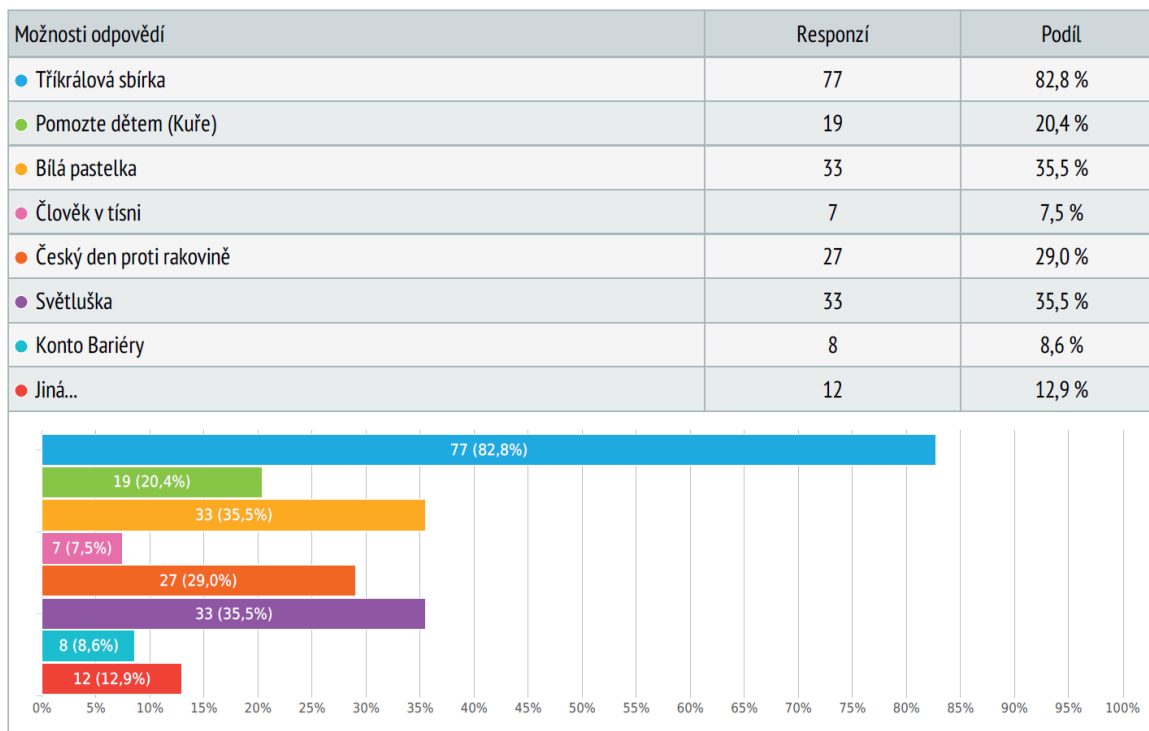
11. Které druhy dobrovolnické činnosti znáte?

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

12. Přispíváte na některé celorepublikové akce? Na které?

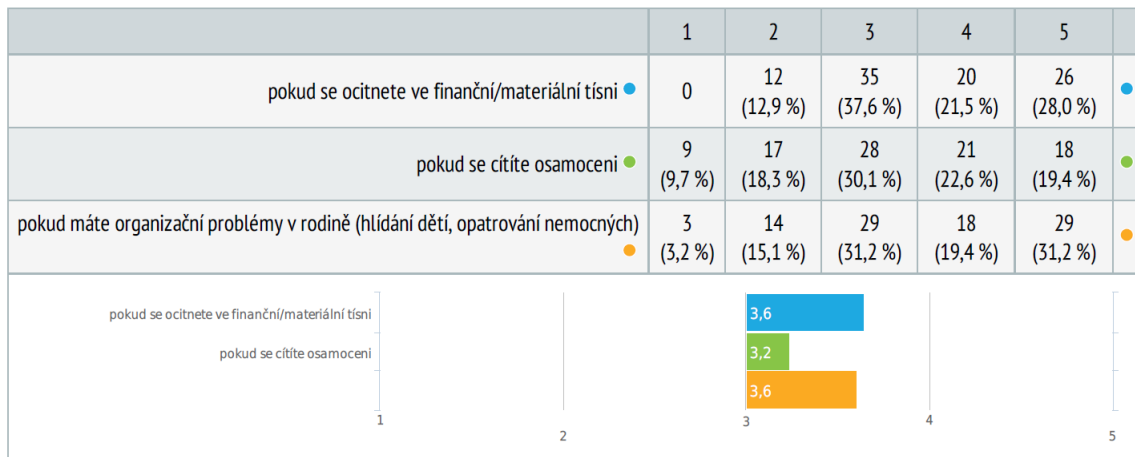
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

- Dobrý anděl
- Vánoční sbírka Charity
- (2x) Dobry andel
- Ne
- Pomoc nemocným dětem, či rodinám v nouzi
- UNICEF
- dobry andel
- Unicef
- klauni v nemocnicích
- Dny lidí dobré vůle
- Pomozte dětem - srdíčkový den

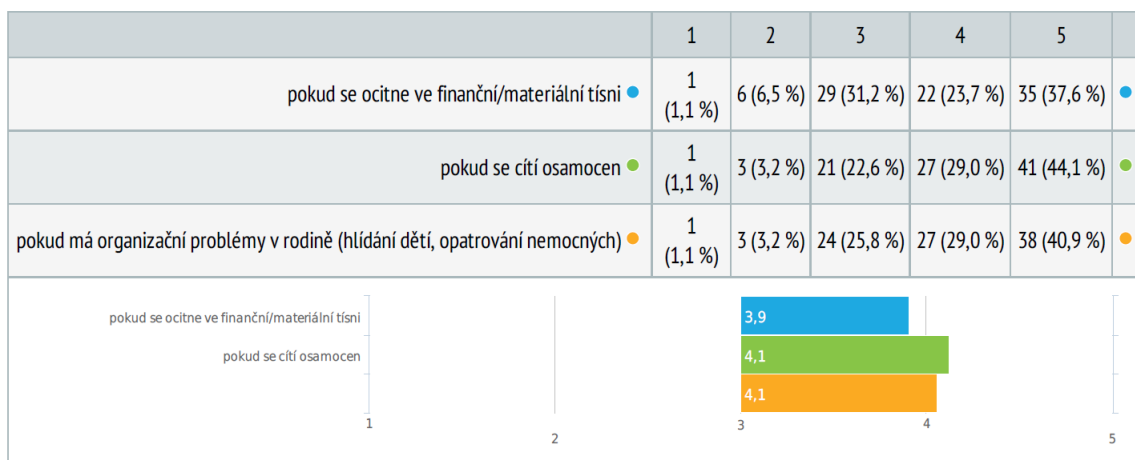
13. Přijal/a byste pomoc cizí osoby (dobrovolníka) ?

Sémantický diferenciál, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

14. Byl/a byste ochoten/ochotna nezištně poskytnout pomoc jinému člověku?

Sémantický diferenciál, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

15. Jaké důvody, podle Vás, vedou člověka k dobrovolnictví?

Seřazení dle důležitosti, zodpovězeno 93x, nezodpovězeno 0x

